

Hej alla nyhetsprenumeranter!

God fortsättning alla prenumeranter! Jag hoppas ni haft en fin vinter hittills!

Denna gång tänkte jag att nyhetsbrevet skulle handla om Cushings syndrom. Med syndrom menas en sjukdom som ger en rad typiska symtom från olika organ.

Cushing drabbar hundar i medelåldern. Vissa raser drabbas oftare, till exempel små pudlar, taxar, dvärgschnauzer, bichon frisé, mindre terrierras, rottweiler och boxer.

Till de smygande tidiga tecknen hör ökad törst, ökad urinerings och ökad aptit, det vill säga samma symtom som förekommer som biverkningar vid kortisonbehandling. Urinen blir tunnare och färglös. Till de mindre uppenbara symtomen hör nedsatt aktivitet, svaga muskler och en ökad fettansättning. Det är lätt att feltolka och tro att hunden har åldrats och blivit tjock och lat. Relativt ofta får hunden spinkiga ben, kullmage med ökad mängd bukfett och uttänjda bukmuskler vid cushing. Två av de symtom som är typiska hos människor, det vill säga månansikte och fettansamlingar i nacken, förekommer sällan hos hundar. Cushing utvecklas under en längre tid och hunden kan till sist bli akut sjuk.

Huden blir tunn och skör och pälsens kvalitet förändras. Hårlösa fläckar kan uppträda, först på sidorna och sedan sprida sig över allt större del av kroppen. Vissa raser får en förändrad hårkvalitet. Pälsen tättnar inte inför vintern och det bildas inte underull som det brukar. På raser med ständigt växande hår kan pälsen bli tunn och de enskilda hårstråna känns mjuka. Trimhundar kan bli nästan nakna när håret inte växer ut efter trimning.

Cushing orsakas av onormalt höga halter av hormonet kortisol, en aktiv substans som bildas av binjurarna (kortison är dess vilande form). Spontant uppträdande fall av Cushing hos hund beror oftast på förändringar i hypofysen. Mer sällsynt kan det orsakas av överdriven aktivitet i binjurarna. Vid båda typerna brukar orsaken vara en tumör. Cushing kan även framkallas vid behandling med medicin som innehåller kortison och den typen kallas iatrogen Cushing.

Hypofysen är ett bihang till hjärnan. Hypofysen styr binjurarnas produktion av kortisol och kortisolet kommer sedan ut i blodbanorna. Binjurarnas produktion kan öka om hypofysen drabbas av en tumör. Den tumörtyp som förekommer i hypofysen är oftast godartad och sprider sig inte, men långsiktigt ger den allvarliga symtom eftersom förhöjda halter kortison skadar.

De yttre symtomen på Cushing kan vara mycket typiska, men det finns även hundar med mindre uppenbara symtom. Veterinären kan vid misstanke om Cushing ta ett blodprov och leta efter förändringar som pekar på en för hög kortisolnivå, bland annat kan vissa vita blodkroppar minska i antal. I ett urinprov mäts urinens täthet, den är normalt lägre vid Cushing, vilket betyder att urinen är mer utspädd. Med

hjälp av ett urinprov kan veterinären även kontrollera mängden kortisol i förhållande till kreatinin. Kreatinin är en slaggprodukt som utsöndras via njurarna.

För att helt fastställa diagnosen Cushing behöver veterinären testa funktionen hos binjurarna. Ett ämne som stimulerar binjurarna sprutas in i blodbanan och sedan mäts hur mängden kortisol påverkas. Mätningarna sker flera gånger under samma dag, vilket betyder att hunden måste stanna hos veterinären under dagen. Hos en frisk hund ökar binjurarnas produktion efter stimulering, men hos en hund med en hypofystumör är redan binjurarna maximalt aktiverade och binjurarnas produktion kan inte ökas ytterligare. Ibland används även ett så kallat hämningstest. Flera olika sorters prover finns att tillgå och veterinären väljer ut ett eller två test. För att exakt lokalisera en tumör och bedöma dess storlek och utbredning kan veterinären behöva använda sig av både ultraljud och/eller skiktröntgen.

För att kunna behandla en hund med Cushing krävs att djurägaren är införstådd med att det innebär en livslång medicinering för hunden. Det kommer också att krävas både tid och pengar för att först ställa en helt korrekt diagnos och sedan sätta in en behandling. Behandlingen behöver ställas in under en period, det vill säga att veterinären måste hitta rätt dos av medicinerna så att det passar den aktuella hunden, vilket kan innebära täta veterinärbesök och en hel del kostnader. Behandlingen är livslång och hunden behöver gå på regelbundna kontroller hos veterinären och dessutom få daglig medicinering i hemmet. Det finns en liten risk att hunden drabbas av en akut Addisonkris under behandlingen. En Addisonkris är ett akut tillstånd där hunden kan bli medvetlös till följd av kortisonbrist.

Veterinären måste göra en individuell utvärdering av framtidsutsikterna för varje enskild hund med Cushing. De hundar som veterinären bedömer är mottagliga för behandling och där ägaren är införstådd med allt jobb och alla kostnader det innebär, brukar bli symtomfria och kan oftast leva ett normalt liv i många år.

Jag hoppas ni tyckte nyhetsbrevet var intressant. Det är bara att höra av sig vid eventuella frågor eller funderingar. Nästa nyhetsbrev kommer om en månad.

/Veterinär Ylva Trygger